

Ve druhém čísle bulletinu v roce 2018 přinášíme informace o činnosti asociace, pozvánku na každoroční konferenci ČAPV, výzvu k podávání nominací na Cenu ČAPV, informaci o podpoře začínajících výzkumníků a letní škole EERA v ČR, přivítání nových členů, informace o konferencích, anotace aktuálních čísel časopisů, jejich výzvy pro autory a anotace nových knih.

Výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Úvodní slovo

Vážení členové ČAPV, milí kolegové,

druhý bulletin vydávaný v roce 2018 Vám přináší řadu tradičně sdílených ale i nových informací, které Vám přiblíží dění v rámci asociace i v širším prostoru vědy a výzkumu ve vědách o výchově u nás i v zahraničí. Na úvod bych ráda vyzdvihla několik záležitostí. Dne 16. 4. 2018 byla v ČAPV ukončena s pozitivním závěrem finanční kontrola použití dotace ze státního rozpočtu, realizovaná kontrolním odborem AV ČR. Dále je potěšující skutečností to, že se po několika týdnech podařilo vyjednat s Českou spořitelnou změnu bankovního účtu, která pro ČAPV přinese tři desítky plateb měsíčně zdarma; tento typ účtu nám po dobu dvou let bude veden zdarma a ročně se tak asociaci zásadně sníží výdaje věnované na bankovní poplatky. Vyjednáváme i novou komunikační platformu, neboť užívání adresy na „Seznamu“ se zdá být komplikované. Byly zahájeny práce na vytvoření archivu všech dosud vydaných sborníků ČAPV. Ve spolupráci s časopisy *Pedagogika* a *Studia Paedagogica* jsme připravili nové schéma podpory pro začínající výzkumníky. Bylo zahájeno přihlašování na nadcházející konferenci naší asociace ve Zlíně, dokončuje se příprava na letní školu EERA v Brně. Uskutečnilo se zasedání Rady vědeckých společností, kde byl mimo jiné zvolen nový výbor a do pozice předsedy byl opětovně zvolen doc. Lubomír Hrouda. V nejbližším období nás čeká vyrovnání se s novinkami, které od 25. 5. 2018 přinese GDPR i do naší asociace – v této souvislosti Vás budeme všechny oslovovat s prosbou o spolupráci. Dovolte mi touto cestou poděkovat celému výboru a tajemníkovi asociace za dosavadní spolupráci. Prosíme Vás, abyste se připojili k naší práci například tím, že spolurozhodnete o volbě nového loga ČAPV, že se zapojíte do vyhlášených akcí a soutěží, že navrhnete možné kandidáty na ocenění (jak si dále přečtete) a v neposlední řadě, že se přihlásíte na konferenci naší asociace a budeme se tak moci všichni osobně sejit v září.

Jana Poláčková Vašátková, předsedkyně ČAPV

2. Pozvánka na XXII. konferenci ČAPV

XXII. ročník konference ČAPV se bude konat na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, na Fakultě humanitních studií a to ve dnech 12. – 14. 9. 2018, kdy střední den je věnován odborným seminářům (nejen) pro doktorandy. Tématem konference je transdisciplinarita, jakožto odpověď na narůstající komplexitu výzkumného pole pedagogických věd. Na konferenci je možné prezentovat příspěvky v několika sekcích včetně posterové, nabízí se rovněž možnost využití symposia. Termín přihlašování na konferenci s aktivní účastí je prodloužen do **15. 5. 2018**. Všechny srdečně zveme do Zlína!

<http://www.capv.cz/index.php/konference/aktualni-konference>

3. Výzva k podávání nominací na Cenu ČAPV za významnou publikaci

ČAPV každoročně oceňuje publikace členů ČAPV, které vynikají kvalitou výzkumné práce a její prezentace, otevírají nová výzkumná témata nebo přinášejí metodologické inovace. Proto uděluje jednou ročně při příležitosti výroční konference *Cenu ČAPV za významnou publikaci* (dále Cena).

Vyzýváme proto všechny členy ČAPV, aby navrhovali práce hodné ocenění, které vyšly **s vročením 2016 a 2017** a nebyly odměněny Cenou v předchozím roce.

Práce mohou být publikovány na území České republiky nebo v zahraničí, v materiální nebo elektronické formě. Stejně jako v roce 2017 budou hodnoceny v samostatných kategoriích články vydané v českém (slovenském) jazyce a články ve světovém jazyce. S výjimkou kategorie „Junior“ musí alespoň jeden z autorů nominované práce být ke dni uzávěrky soutěže členem ČAPV se splněnými členskými povinnostmi (tj. musí mít zaplacený členský příspěvek za dobu svého členství nebo byl přijat za člena ČAPV po 1. 1. 2017). Slovo autor je zde užito pro autorky i autory.

Práce mohou být nominovány v následujících kategoriích:

1. Recenzovaná stať v periodiku (český nebo slovenský jazyk).
2. Recenzovaná stať v periodiku (světový jazyk).
3. Monografie nebo jiná neperiodická publikace (v libovolném jazyce).
4. Publikace výzkumníka juniora (článek nebo neperiodická publikace v libovolném jazyce).
Za výzkumníka juniora se považuje student některé formy terciárního studia v ČR nebo badatel, který v ČR obhájil doktorskou (bakalářskou, diplomovou) práci po 1. 1. 2016. Junior musí být hlavním (prvním) autorem práce nominované v této kategorii.

Nominace může podávat pouze člen ČAPV. Nelze nominovat vlastní práci. Nominace musí obsahovat následující údaje:

- a) bibliografické údaje nominované práce a označení autora nebo spoluautorů, kteří jsou členy ČAPV;
- b) jméno toho, kdo práci nominuje;
- c) kategorii, do které je práce nominována, u kategorie junior uveďte typ studia hlavního autora a předpokládané datum jeho ukončení; resp. datum obhajoby kvalifikační práce.

Neúspěšná nominace může být v následujícím roce podána znovu, pokud datum vydání práce ještě spadá do uvedeného časového období.

Nominace na cenu ČAPV musí být elektronicky zaslána tajemníkovi komise pro ceny do 20. června 2018 do 24.00 hodin. E-mail pro zaslání nominace: martin.chval@pedf.cuni.cz

Ceny uděluje výbor ČAPV na návrh komise pro ceny ČAPV. Výbor ČAPV může rozhodnutí komise v jednotlivých případech buď přijmout, nebo odmítnout, ne však měnit.

Martin Chvál,
tajemník komise

4. Podpora začínajících výzkumníků

Výbor ČAPV v roce 2018 podpoří členy asociace v publikování příspěvků prezentovaných na výroční konferenci v kvalitních odborných recenzovaných časopisech. Podpora je směřována k začínajícím výzkumníkům, kterým bude text prezentovaný na XXVI. výroční konferenci přijat k publikování v časopisu Pedagogika nebo Studia Paedagogica. Výběr časopisu je na autorovi. O svém publikačním záměru autor informuje výbor ČAPV do 25. září 2018 na e-mail: jana.polachova@upol.cz a ke stejnému datu zašle autor text do vybrané redakce časopisu. Výbor ČAPV rozhodne do 30. listopadu 2018, kterému z těchto autorů udělí finanční odměnu. Výbor plánuje finančně podpořit autory dvou textů (odměna 7 tis. Kč za jeden text), výbor si ale vyhrazuje právo udělit jen jednu odměnu, příp. i žádnou. Více o podmínkách zde: www.capv.cz.

5. Logo ČAPV

Milí kolegové,

jak vyplynulo ze závazku vzniklého na poslední členské schůzi naší asociace, nový výbor připravuje určité změny ke zlepšení naší propagace a prezentace navenek. Jednou z klíčových věcí je změna loga ČAPV tak, aby jeho podoba a užívání nejen bylo „in“, ale splňovalo i technické požadavky na grafické zpracování v tomto miléniu. Stanislav Michek zajistil zpracování několika návrhů, ze kterých výbor ČAPV vybral tři (označené jsou původními čísly 4, 5 a 8). Můžete si je prohlédnout na: <https://elbo.in/capvlogo>. Tyto tři možnosti Vám nyní předkládáme k výběru a je důležité zdůraznit, že jen jeden z návrhů bude dokončen do podoby „plného“ loga. Prosíme každého člena ČAPV, aby se zapojil do **hlasování** na formuláři dostupném na <https://goo.gl/forms/uQ3yd46ZY0OCWpj02> a spolurozhodl o tom, jaké logo bude dále dopracováno a stane se od léta 2018 logem ČAPV. Hlasování bude ukončeno **20. května 2018** a výsledek se dozvíte v následujícím bulletinu.

Vít Dočekal, Stanislav Michek a Jana Poláchová Vašátková

6. Z jednání rady EERA

Ve dnech 23. – 24. března 2018 jsem se účastnila zasedání rady EERA, která sdružuje národní vědecké společnosti zabývající se výzkumem a vzděláváním z téměř všech evropských zemí. Z mnoha projednávaných bodů programu bych chtěla nyní sdílet ty informace týkající se nás, členů ČAPV a nadcházejícího období (o těch dalších Vám podrobnosti ráda sdělím na členské schůzi ve Zlíně a zahrnou např. fakta o nově přijatých členech, o připravovaných konferencích, aktivitách do budoucna apod.). V Berlíně byla projednávána nejbližší společná akce EERA, Filozofické fakulty MU v Brně a ČAPV v podobě letní školy, o které Vám bližší informace napsal Petr Novotný (viz bod 7 bulletinu). Dále se jednalo o změně EERA ve výši členských poplatků a bylo odhlasováno, že od příštího kalendářního roku začne platit koncepce navržená Herbertem Altrichterem, pro naši asociaci se tím aktuálně nic nemění. Vyslechli jsme si aktuální informace o časopisu *The European Educational Research Journal* vydávaném v nakladatelství SAGE (<http://journals.sagepub.com/home/eer#>), který vznikl pod garancí právě EERA a který se bude koncentrovat zejména na monočísla. Dále byla řešena nadcházející konference v Bolzanu, na kterou je přihlášeno přes 2900 příspěvků a 160 symposií. Bude se tedy jednat o poměrně velkou akci, která se ale zdá být dobře připravena: organizátoři slibují např. to, že od autobusového a vlakového nádraží povedou na chodníku nakreslené modrobílé šlápěje chodidel se symbolem ECER až k místu registrace konference, a nikdo by tedy neměl zabloudit (nachodíme se poměrně mnoho s ohledem na to, že centrum města je pěší zónou). Jelikož ekologický princip organizátoři dále posunuli, čekají nás tašky z recyklovaného materiálu, obdržíme dřevěné tužky a na konferenci nebudou používány plastové láhve na nápoje; byli jsme opakovaně ujišťováni, že Bolzano má velmi kvalitní vodu z kohoutků. Jak se zdá, organizátoři mají promyšlené i ty nejmenší detaily a tak se účastníci letošní konference budou moci věnovat nejen hlavnímu tématu konference, tj. *Inclusion and Exclusion, Ressources for Educational Research* (<http://www.eera-ecer.de/ecer-2018-bolzano/whats-on/conference-theme/>), ale také celému spektru dalších významných témat projednávaných ve 33 sítích (<http://www.eera-ecer.de/networks/>), včetně té nejnovější zaměřené na gender ve vzdělávání.

Na viděnou v Bolzanu se těší Jana Poláchová Vaštatková.

7. Letní škola EERSS 2018

Na Ústavu pedagogických věd FF MU v Brně vrcholí přípravy metodologické letní školy *European Educational Research Association*, která proběhne 9. až 13. července s podporou Masarykovy univerzity a ČAPV. Na letní školu s podtitulem *Qualitative and Mixed Methods Research Designs: From designing to publishing* se přihlásilo přes sto uchazečů, především doktorandů z evropských univerzit. Z nich bylo na základě dodaného projektu výzkumu vybráno 65 účastníků, mezi kterými je i 6 účastníků z České republiky. Klíčových přednášek a workshopů na letní škole se ujmou čeští i zahraniční experti, mj. Conor Galvin (Irsko), Manfred Zentner (Rakousko), Lucian Ion Ciolan (Rumunsko), Klára Šedová a Roman Švaříček (ČR) a další. Více informací je k dispozici na <http://pedagogika.phil.muni.cz/aktuality/kalendar-akci/kvalitativni-a-smisene-vyzkumne-projekty-od-navrhu-k-publikovani>.

Petr Novotný

8. Nové tváře ČAPV

Je potěšitelné, že v současné době zpracováváme větší množství žádostí o vstup do naší asociace. Členství je dle stanov stále zahajováno při splnění dvou podmínek: schválení nového člena výborem ČAPV a uhrazením členského poplatku. Postupně tedy vítáme nové členy. Nejnověji se jedná o:

- Doc. PaedDr. Jana Majerčíková, Ph.D., Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav školní pedagogiky. Zaměření: předškolní pedagogika, otázky vztahu školy a rodiny.
- Mgr. Iva Junová, Ph.D., Katedra sociální pedagogiky PdF UHK. Zaměření: sociální pedagogika.
- Mgr. Jaroslav Říčan, Ph.D., Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky. Zaměření: pedagogická psychologie a multikulturní výchova.

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

1. Konference a letní školy v ČR

- Ve čtvrtek 14. 6. 2018 od 10:00 do 16:00 se na PdF MU uskuteční konference „Společenství praxe jako princip (spolu)práce v oborových didaktikách“. Konference je zdarma. Příspěvky zasílejte do 30. 4. na adresu: tjanik@ped.muni.cz. Více informací viz: <http://didacticaviva.ped.muni.cz/konference/jaro-2018>.
- Stálý interdisciplinární seminář k profesím a profesní přípravě České pedagogické společnosti na téma „Sociální pedagogové: profesionálové bez profese?“ (J. Lorenzová), 19. 6. 2018 v 15:00–16:30 na IVŠV, PdF MU.
- Konference „Současné výzvy ve výuce a testování cizích jazyků včetně češtiny pro cizince“ se bude konat ve dnech 19. a 20. 6. 2018 ve studijním středisku ÚJOP UK v Poděbradech. Pořádá ji Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy. Přihlášky do 30. 4. 2018: <http://ujop.cuni.cz/kurz/konference-2018>.
- Výroční „70th OMEP World Assembly and Conference“ se uskuteční 25. – 29. 6. 2018 v Praze. Registrace účastníků s přijatými příspěvky je do 15. 6. 2018: <https://konference2018.omep.cz>.
- **XXVI. konference ČAPV ve Zlíně se koná 12. – 14. 9. 2018. Přihlašování příspěvků do 15. 5. 2018: www.capv.cz.**
- Jubilejní 10. mezinárodní vědecká konference celoživotního vzdělávání ICOLLE 2018 bude probíhat ve dnech 18. - 19. 9. 2018 v Kongresovém centru Mendelovy univerzity ve Křtinách. Hlavním tématem letošní konference je "Celoživotní vzdělávání v podmínkách 21. století". Registrace do 4. 7. 2018: www.icolle.cz.
- XIII. ročník konference „Pedagogická diagnostika a evaluace“ proběhne 4. – 5. 10. 2018. Konference je organizovaná Katedrou pedagogiky a andragogiky Pedagogické fakulty

Ostravské univerzity.

- Ve dnech 18. – 19. 10. 2018 se v Hradci Králové uskuteční mezinárodní vědecká konference SOCIALIA 2018 „Ohrožení jedince v současné společnosti“. Konference zahrnuje i studentskou sekci. Přihlášení do 30. 6. 2018: <https://www.uhk.cz/cs-CZ/UHK/Veda-vyzkum-projekty/Konference/Pozvanky-na-konference-UHK>.

2. Konference a workshopy v zahraničí

- V roce 2018 se v období června až října bude konat 22 konferencí Special Interest Groups (SIG) konference EARLI, na různých místech Evropy. Konferenční kalendář zde: <https://earli.org/sites/default/files/2017-10/SIG-Calendar-2018.pdf>.
- Essex Summer School in Social Science Data Analysis, Velká Británie, 9. 7. – 17. 8. 2018. Přihlašování do 1. 5. 2018: <http://essexsummerschool.com>.
- WERA (The World Education Research Association) World Congress, Kapské město, JAR, 3. – 5. 8. 2018. Přihlašování s příspěvkem je prodlouženo do 30. 4. Registrace probíhá do 30. 4. nebo 31. 7. 2018: <http://www.wera2018.co.za/index.php>.
- Ve dnech 4. – 7. 9. 2018 se uskuteční konference ECER na téma Inclusion and Exclusion. Ressources for Educational Research v Bolzanu, která se bude zabývat otázkami vázanými na důsledky migrace do Evropy a přínosy výzkumu k problematice inkluze a exkluze. Registrace účastníků s přijatými příspěvky do 15. 5. nebo do 1. 7. 2018: <http://www.eera-ecer.de/ecer-2018-bolzano/>.
- Ve dnech 12. – 13. 9. 2018 se uskuteční konference Frontiers in Educational Measurement v Norsku na University of Oslo, Campus Forskningsparken. Registrace do 31. 5. nebo 31. 8. 2018: <http://www.uv.uio.no/cemo/english/conferences/fremo2018/>.
- Metodologické workshopy GESIS, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften: <https://training.gesis.org/?site=pOverview&cat=all>.
- GESIS Summer School in Survey Methodology, 2. – 24. 8. 2018, Kolín, SRN: <https://www.gesis.org/en/services/events/gesis-training/summer-school/>.

ČASOPISY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

1. České a slovenské odborné časopisy v databázi Scopus (Jsc)

NOVINKA: Studia paedagogica 1/2018

Kluků je škoda, holky na to nemají: genderové aspekty v hodnocení nejslabších žáků třídy (A. Drexlerová), Využívání kurikulárních dokumentů učiteli ZŠ: aplikace Johnsonovy typologie (M. Spurná, P. Knecht), Přínos distributivního vedení škol k pracovní spokojenosti učitelů (I. Buchberger, V. Kovač, A. Ažić Bastalić), Autoregulace žáků v závislosti na vnímaných projevech rizikového chování (K. Hrbáčková, J. Hladík), Řešení úloh z české syntaxe žáky 4. – 9. ročníků základních škol (M. Chvál, M. Šmejkalová).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

NOVINKA: Orbis scholae 2/2017

Komparativní analýza standardů finanční gramotnosti v České republice a vybraných zahraničních státech (K. Ševčík, T. Janko), Život Karla – příběh učitele v socialistickém Československu (J. Zounek, D. Knotová, M. Šimáně), Jak vidím své žáky – hodnotící úsudek učitelky o jednotlivých žácích v 6. třídě (A. Drexlerová), Kvalita výuky fyziky – případy začínajících učitelů (V. Žák, J. Martínková), Teoretický model pro výzkum vnímání kurikulárních změn učiteli ZŠ (K. Pešková, M. Spurná, P. Knecht), Speciální statistické postupy při práci s výběrovými daty získanými z malých populací (P. Soukup).

<http://www.orbisscholae.cz/>

Journal of Pedagogy, The Journal of University of Trnava 2/2017

The adventure of the deceitful numbers (M. Andrade-Molina), Approaches mothers of first graders use to deal with perceived reading difficulties (J. Sedláčková), Primary teachers go beyond the Slovak civic education curriculum (Z. Danišková, I. Lukšík), Word problems and make-believe: Using frame analysis and ethnomethodology to explore aspects of the culture of schooling (L. Benincasa), English language support: A dialogical multi-literacies approach to teaching students from CALD backgrounds (K. Berniz, A. Miller).

<http://www.degruyter.com/view/j/jped>

2. Recenzované odborné časopisy (JOST)

Pedagogika 4/2017

Cizojazyčné monotematické číslo Historical reflection of education and its significance in (not only) teacher education editovali Tomáš Kasper, Karel Rýdl a Andreas Hoffmann-Ocon. Obsahuje teoretické studie: More than an Antidote Against Amnesia... Some historiographical, theoretical, and methodological reflections on the history of education (M. Depaepe), Tracking the Educationalization of the World: Prospects for an emancipated history of education (D. Tröhler). Historické studie: Sprache, Ideal und Wirklichkeit: Beobachtungen aus der Geschichte der Lehrerbildung (J. Oelkers), Geschichte als Dispositionsspielraum? Pädagogische Lehrbücher und Schriften für die Ausbildung von Primarlehrpersonen im Kanton Zürich, 1900–1950 (A. Hoffmann-Ocon, A. de Vincenti, N. Grube), Geschichte der Pädagogik im Curriculum der Lehrerbildung für Grund- und Bürgerschulen (tschechisch-deutscher Vergleich: 1918–1939) – eine wissenschaftliche Disziplin im Dienste des Volkes, des Fortschrittes und der Sozialreform (T. Kasper), Disciplinary Changes in Science Education in Hungary in the Era of the Stalinist Dictatorship (I. Garai, A. Neméth), Change of Direction in Understanding the History of Education in Slovakia in the 1940s (B. Kudláčková).

<http://pages.pedf.cuni.cz/pedagogika>

NOVINKA: Pedagogická orientace 4/2017

Postpubertální společnost jako výzva pro pedagogiku (M. Kočerová), Sociálně kulturní animace ve Španělsku a Latinské Americe – historický náhled (H. Zbudilová), Socioedutainment v prostředí letního tábora? Nevyužitá příležitost! (M. Blažková, R. Macků), Dostupnost českých školních družin (V. Šťastný), Neformální vzdělávání dětí a mládeže v České republice zaměřené na geovědní

obsah (M. Pražáková, L. Pavlasová).

<https://journals.muni.cz/pedor>

NOVINKA: E-pedagogium 4/2017

Opportunities for Dialogue in Counselling with the Special Education Students (P. Jurkovičová), Social Acceptance of the Integrated Students in Regular Elementary School (E. Lörinczová), Children with Orofacial Clefts in School (M. Meier), Career Aspirations as Part of Vocational Guidance for Persons with Hearing Impairment (I. Horváthová), Overview of the Development of Special Education in Tibetan Society (B. Qiong, M. Potměšil), The Role of Textbooks in Primary Education (J. Stará, M. Chvál, K. Starý), Preparedness of Prospective Elementary School Teachers to Collaborate with Parents in Mathematics (R. Dofková), Sitting an Exam from the Students' Point of View (J. Matošková), Health Literacy Relating to Everyday Eating Habits Having Impact on Body Composition in Students of Pedagogical Disciplines of the Palacký University in Olomouc (T. Sofková, M. Hřivnová), The Use of Digital Technologies in the Science Camp VEBOR (B. Brestenská, J. Cibulková, P. Ivánková), Urban-Rural Contrasts in Attitudes, Motives and Sport Preferences in Adolescents (M. Kudláček, M. Sigmund, J. Kvintová, T. Junek).

<https://www.pdf.upol.cz/ru/veda/odborne-casopisy/e-pedagogium/>

Testfórum 10/2018

Právní aspekty pracovně psychologické diagnostiky (M. Stříteský).

<http://www.testforum.cz>

NOVINKA: Sociální pedagogika 6(1)/2018

Sociologie vědění jako cesta k promýšlení sociálních praktik (V. Kolaříková), Sociokulturní diverzita organizací ve vzdělávání (A. Felcmanová), Ohroží soukromé školy rovný přístup ke vzdělávání v České republice? (L. Jarkovská), Osobnostní a sociální změna v kontextu metody playback divadla (V. Nýdrlová), Zkušenost ze zahraničí jako stimulátor transformace identity jedince (M. Sedláková).

<http://soced.cz>

NOVINKA: Lifelong Learning 3/2017

Vedení lidí ve školách v kontextu teorie sociální moci (T. Vychopňová), Přístupy ruských rodin k domácí přípravě svých dětí v českém školním kontextu (K. Kryuchkova), Studium genderově netradičního oboru střední školy: důvody volby a hodnocení zkušenosti (I. Smetáčková, P. Pavlík).

<http://lifelonglearning.mendelu.cz>

Historia scholastica 2/2017

K antickým kořenům pojetí humanity (Humanitas před Komenským) (M. Steiner), Pojetí humanity v edukační koncepci J. A. Komenského jako příspěvek k lidské budoucnosti (J. Přívratská, V. Přívratský), Vznik obchodní akademie v Kolíně a výstavba reprezentativní budovy (H. Šloufová Kučerová), Polské školství regionu Těšínského Slezska v 19. a na počátku 20. století (L. Zormanová), Úsilie o zachování akademickej autonómie na Slovenskej univerzite v období Slovenskej republiky 1939–1945 (J. Štulrajterová), Výchovná činnosť saleziánok na Slovensku 1940–1990 (A. Sarközyová), K významu sdílení osobní minulosti pro narativní identitu (M. Nišpanská).

<http://www.historiascholastica.com>

NOVINKA: Journal of Technology and Information Education 1/2018

Educational robotics in the education at basic schools in the Czech Republic (J. Bařko), Perception of digital games as educational media by lower secondary school pupils (K. Picka, K. Peřková), Technical education in basic schools – history and present (ř. Serařin, M. Havelka, J. Kropáč).

<http://jtie.upol.cz/>

Scientia in educatione 2/2017

Obsahov analza tmatu evoluce řloveka v řeskych uebnicch prrodopisu a biologie (R. M. Dvořkov, K. Absolonov), Volba řeřitelskch strategi v zvislosti na veku (P. Eisenmann, J. Pbyl, J. Novotn, J. Břehovsk, J. Cihlř), Djiny prodnch vd: Jejich msto ve řkole a v uebnicch biologie (J. Hjkov), Didaktick vzkum jako souřst zvrench prac student uitelstv biologie (V. Janřtov, P. Novotn), Predstavy řiakov o vyluřovacej a endokrinnej sstave (M. Kubiakto), Profesn vidn student uitelstv biologie zamřen na obor a oborov didaktick jevy (L. Pavlasov), Vztah mezi uspšnost v nenumerikch a numerikch ulohch na obsah a objem a řkovsk problmy v tto oblasti (V. Tmov, N. Vondrov).

<http://www.scied.cz/>

Acta Educationis Generalis 3/2017 (SR)

Development of interest in reading on the part of students and future academics (J. Doleřalov), From the theory of play into the practice in kindergarten: Verification of the original didactic toys for preschool children (H. Navrtilov, B. Petr Puhrov), Is education for using humour in nursing needed? Slovenian case study on sociological and ergonomic aspects of the impact of humour on nursing professionals (J. Goriup, J. Striřevc, V. Sruk), Education for entrepreneurship – A challenge for school practice (A. Juvov, T. řech, O. Duda), Pupils' questions in dialogic teaching from the perspective of pedagogical research (H. Lukřov, M. Pavelkov), The application of comics in science education (M. Koutnkov), Joint child custody as a new kindergarten teachers' experience (J. Majerkkov), Primary school teachers' awareness of chronic diseases of children (B. Pliskov, P. Snopek), Teacher as an amateur speech therapist – current knowledge in the field of speech therapy prevention in kindergartens (J. Vařikov).

<http://www.degruyter.com/view/j/atd>

NOVINKA: Pedagogika.sk: Slovensk řasopis pre pedagogick vdy 9(2)/2018

Psychodidaktick ponmanie jazykovho vzdelvania dospelch (G. Petrov, N. Kozrov), Vedeck postoje řiakov k realite a rozvjanie prrodovednej gramotnosti v uebnici biolgie pre 5. ronk zkladnej řkoly (A. Mokr).

<http://www.casopispedagogika.sk/>

Psycholgia a patopsycholgia dieťaťa 4/2017

Autoregulcia, metakogncia a exekutvne funkcie (M. Zelina), Pn a pn, kter bř – vvoj kresby v mladřm řkolnm veku (M. Vgnerov, P. Janořov), Acquisition of Some Grammatical Categories in Roman (H. Kyuchukov, M. Samko), Dkazy reliability a validity slovenskho prekladu dotaznka Self-Directed Search na vzorke adolescentov (M. Martonk, M. Kařmrov, E. Hruřov, M. Kravcov, I. Magčov řilkov, ř. Vendel), Slimk – mk vystr rořky... alebo kde je lska,

tam nič jiné netreba (D. Kostrub).

<http://www.vudpap.sk/psychologia-patopsychologia-dietata/>

3. Časopisy popularizující pedagogický výzkum

NOVINKA: Komenský 3/2018

Z výzkumu: Kluků je škoda, holky na to nemají: rozdíly v hodnocení nejslabších žáků třídy (A. Drexlerová), Poznávání a rozvíjení morálních hodnot současných žáků (D. Hanesová).

<http://www.ped.muni.cz/komensky/>

MONOGRAFIE – SBORNÍKY – KNIHY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ...

Průcha, J. (2017). *Vzdělávací systémy v zahraničí: Encyklopedický přehled školství v 30 zemích Evropy, v Japonsku, Kanadě, USA*. Praha: Wolters Kluwer.

Kniha poskytuje popis národních vzdělávacích systémů v komplexním pojetí: Systém každé země je objasněn v kontextu kulturních a ekonomických podmínek, ve svém historickém vývoji a se současnou školskou legislativou. Popis struktury jednotlivých systémů je členěn podle mezinárodní taxonomie ISCED 2011 a zahrnuje předškolní, primární, nižší a vyšší sekundární vzdělávání, dále vzdělávání žáků se speciálními potřebami, terciární vzdělávání a vzdělávání dospělých. Na tento popis navazují kapitoly o dosud aplikovaných přístupech k srovnávání a hodnocení kvality národních vzdělávacích systémů. V závěrečné diskuzi autor ukazuje, jak je nejasné určit, které vzdělávací systémy mohou být považovány ve světě za nejlepší.

Soják P. (2018). *Osobnostní a sociální rozvoj aneb Strom, mozaika a vzducholod'*. Praha: GRADA

Pedagogové, jako průvodci vzděláváním a výchovou, toho musí hodně znát a umět, aby své znalosti a dovednosti mohli předávat dál. To je jejich poslání. Vždy je ale dobré si uvědomit, že na úplném začátku nestojí pedagog. Na počátku vždy stojí především člověk. Aby se tato jedinečná osobnost mohla zcela věnovat ostatním, musí kromě nabytých znalostí poznat především sama sebe, a to jak ve vztahu k sobě, tak k druhým a následně i k profesi. A tak se stane, že i budoucí průvodce ostatních potřebuje na cestě k sobě samému zkušeného průvodce, který ho celou osobnostně-sociální přípravou provede, pomůže mu nahlédnout sama sebe a rozvinout schopnost sebereflexe. Právě takovým průvodcem je i tato kniha. Tématem budoucího pedagoga již není pouze to, získat co nejvíce informací a zkušeností, aby co nejvíce mohl předat svým žákům, ale také naučit se pracovat sám se sebou, uplatňovat úspěšně péči o sebe a předcházet vyhoření, porozumět každému jedinci a zákonitostem vývoje vztahů ve skupině. Ve chvíli, kdy pochopí, že největším učitelem a průvodcem je především sám sobě, stává se nenahraditelným přínosem i svým žákům a studentům.

Švamberk Šauerová M. (2018). *Techniky osobnostního rozvoje a duševní hygieny učitele*. Praha: GRADA.

Nároky na pedagogickou profesi stále vzrůstají, zvyšuje se počet žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami, stoupá pedagogická odbornost řady rodičů a jejich zájem o spolupráci se školou. Na druhé straně se však učitelé setkávají i s výrazným nezájmem některých zákonných zástupců žáků o školní vzdělávání jejich dětí. Stresové faktory, které na osobnost učitele působí ze všech stran, vedou u pedagogů nejen k častému poškození jejich zdraví, nárůstu psychosomatických obtíží, ale zejména ke stále častějšímu výskytu syndromu vyhoření. Právě na uvedený fenomén moderní doby se snaží reagovat tato publikace, která nabízí teoretická východiska pro porozumění vzniku a vývoji daného jevu. Předkládá techniky účinné prevence, jimiž mohou učitelé pečovat o vlastní duševní zdraví a předcházet vzniku syndromu vyhoření (případně redukovat jeho dopady v situaci, kdy k projevům vyhoření již došlo). Důraz je mimo jiné kladen také na hledání pozitivní motivace k výkonu svého povolání (tzv. pozitivního scénáře života), na využití metod koučinku i autokoučinku, tutoringů, kazuistických seminářů či bálintovských skupin. Nechybí ani obvyklé metody osobnostního rozvoje a duševní hygieny.

Zounek, J., Šimáně, M., & Knotová, D. (2017). *Normální život v nenormální době: základní školy a jejich učitelé (nejen) v období normalizace*. Praha: Wolters Kluwer.

Kniha vytváří plastický obraz československého socialistického školství, který se zakládá jak na vzpomínkách pamětníků, získaných metodou orální historie, tak na studiu archivních, mnohdy pro podobné účely dodnes nevyužitých dokumentů. Prezentuje výsledky pedagogicko-historického výzkumu, který proběhl v uplynulých letech. V centru pozornosti stojí vzdělávání učitelů před rokem 1989 a jejich zkušenosti s výukou na základních školách. Pedagogové, kromě (politicky laděných) schůzí ve škole, popisují i svou mimopracovní činnost a volný čas. Doposud poměrně neprobádané téma pak představuje snaha o ateizaci společnosti, v níž měli právě učitelé sehrávat důležitou roli. Pamětníci rovněž podávají svědectví o atmosféře ve školách v době pražského jara a o tzv. strategiích přežití, prověrkách i postizích, které po něm následovaly, či o období normalizace.

VÝZVY PRO AUTORY

Studia Paedagogica 2/2019

Téma: Transitions in Educational Contexts

Editoři: Markus P. Neuenschwander, Petr Hladío

The theme of forthcoming monothematic issue of Studia paedagogica is Transitions in Educational Contexts. This significant and multidisciplinary topic can be seen from the perspective of a number of scientific fields (such as education, psychology, sociology, economy, anthropology, ethnography), theoretical frameworks, and methodological approaches.

One of the characteristics of the current world is that all things are in constant movement and subject to rapid change. All occurrences consist of fragments and individual episodes. They are short-lived and pliable. In this context, expected and unexpected transition points, tasks, and decisions are inextricably linked with education and students' journeys through the educational system and life at school. Some transitions are developmental, resulting from the

aging process and marked by considerable individual physical, intellectual, and emotional change. Others are systemic, systematically built into the typical structure of the public school system (Anderson, Jacobs, Schramm, & Splittgerber, 2000). It turns out that transitions in education are demanding to such an extent that students across cultures are not capable of dealing with them. Even though the decisions that need to be made are not irreversible, reversing them calls for a considerable investment of effort. An erroneous decision is always accompanied by risks and losses on multiple levels. Such a decision can negatively influence the previously positive development of a student's personality, social relationships, motivation, school-related goals, academic performance, and school attendance and can even result in dropping out (Akos & Galassi, 2004; Zeedyk et al., 2003). Therefore, it is understandable that researchers and theoreticians are interested in transitions in education.

The next monothematic issue of *Studia paedagogica* will welcome empirical, theoretical, and methodological contributions coming not solely from the field of education. Papers with a multidisciplinary view on various aspects of transitions in education and education systems in different countries are welcomed.

Transitions in education can be approached from various perspectives. On a vertical level, we are interested in various aspects of children entering kindergartens, the start of compulsory education, transfers to general upper-secondary education, vocational education and training (VET), apprenticeships, tertiary education, further education, and the school-to-work transition. Non-normative transitions such as repeating a school year, skipping a class, or taking intermediated gap years through educational pathways are likewise relevant. Possible contributions can also explore decisions related to choices of school type, training, field of study, or educational institution and coping with challenges or stress before and after transitions. Transitions are also connected to various rituals and organizational and academic changes, such as a new school environment, new teachers, unfamiliar fellow students, different rules, new methods of school work, higher expectations regarding academic performance, and increased competitiveness and responsibility. (Briggs, Clark, & Hall, 2012). Transitions in education also have a significant effect on the reproduction of inequalities in education (Pietsch & Stubbe, 2007; Hanuschek & Wößmann, 2006) and dropping out (Gasper, DeLuca, & Estacion, 2012). On a horizontal level, transitions into a new classroom or a new school are also suitable topics for contributions. Furthermore, transitions in education can be perceived through the eyes of other participants: students, parents, teachers, school or career counselors, school management, and others (Akos & Galassi, 2004). Transitions affect educational and counseling institutions along with school policy. These matters can be approached from either inside or outside.

We are interested in the following questions that possible contributions could answer with the support of empirical findings or theory:

What vertical and horizontal transitions must individuals in various countries deal with? How do such transitions take place and what changes accompany them? Are such transitions connected to rituals?

What demands are placed on individuals who are about to make a decision? What critical moments, hurdles, and problems related to transitions in education are encountered by students, parents, teachers, counselors, school leaders, and other involved individuals? What are their causes?

How do students fare when dealing with transitions in education and what strategies do they employ? On what do they base their decisions? Who supports or influences them?

What indicates a successful transition from the perspectives of teachers, students, and parents? What are the causes of unsuccessful transitions in education? What are the attributes of individuals at risk who have difficulties with transitions? How do students cope with the stress that accompanies transition situations?

On the other side, what makes transitioning easier? What types of preparation and support are needed for successful transitions in education? What types of preparation and support are individuals actually provided with? How effective are they?

What takes place at the level of institutional management and school or educational policy? How does the organization of school transitions indicate quality in educational structures?

What are the short- or long-term effects of transitions in education on individuals and educational institutions, and how do school transitions affect education and/or school policy?

The aforementioned areas do not cover the entire scope of the topic. Still, we hope they will help inspire authors to submit original papers of an empirical, theoretical, or methodological nature for publication.

Important dates

This monothematic issue will be published in English in July 2019. The **deadline for abstracts is August 31, 2018**, the deadline for full texts is October 30, 2018. Both abstracts and full texts are to be sent to the e-mail address studiapaedagogica@phil.muni.cz. Articles should be written in English and meet the requirements mentioned in the instructions for authors on the journal's website. Papers will be submitted to a peer-review process that will enable the editors to select papers for publication. The editors of this issue are Markus P. Neuenschwander (University of Applied Sciences and Arts Northwestern Switzerland) and Petr Hlad'o (Masaryk University). You can find more information at: <http://www.studiapaedagogica.cz>.

References

- Akos, P., & Galassi, J. P. (2004). Middle and high school transitions as viewed by students, parents and teachers. *Professional School Counseling, 7*(4), 212–221.
- Anderson, L. W., Jacobs, J., Schramm, S., & Splittgerber, F. (2000). School transitions: beginning of the end or a new beginning? *International Journal of Educational Research, 33*(4), 325–339.
- Briggs, A. R. J., Clark, J., & Hall, I. (2012). Building bridges: Understanding student transition to university. *Quality in Higher Education, 18*(1), 3–21.
- Gasper, J., DeLuca, S., & Estacion, A. (2012). Switching schools: Revisiting the relationship between school mobility and high school dropout. *American Educational Research Journal, 49*(3), 487–519.
- Hanuschek, E. A., & Wößmann, L. (2006). Does educational tracking affect performance and inequality? Differences- in-differences evidence across countries. *The Economic Journal, 116*(510), c63–c76.

Pietsch, M., & Stubbe, T. C. (2007). Inequality in the transition from primary to secondary school: School choices and educational disparities in Germany. *European Educational Research Journal*, 6(4), 424–445.

Zeedyk, M. S., Gallacher, J., Henderson, M., Hope, G., Husband, B., & Lindsay, K. (2003). Negotiating the transition from primary to secondary school. *School Psychology International*, 24(1), 67–79.

Orbis Scholae podzim/2019

Téma: Supporting Disadvantaged Families in Using Their Own Resources in Education

Editoři: Jana Obrovská, Karel Pančocha, Kateřina Sidiropulu Janků

Orbis Scholae is following the international debates on the relation between social disadvantage, ethnicity, childhood development, and education. Despite intense research on the topic for decades, the effects of social origin on educational opportunities remain significant across Europe and therefore it is crucial to keep looking for new solutions, based on thorough analysis and new perspectives. In our thematic issue we want to contribute to the stream of debates that consider socially disadvantaged families as actors with potential to use their own social, cultural, and linguistic resources to support children's development and education potential. We are focusing on the inner family dynamics as well as the broader social context of their daily life and possible interventions of family and education support centres into the development of disadvantaged multilingual children. Further, we are interested in addressing the effects of researchers' visits to such families in their daily routine, including the likely reflection on their social situation by socially disadvantaged multilingual families.

We consider the relationship between families and educational institutions as a two-way, multi-layered process. Therefore, based on Bronfenbrenner's bioecological model of personal development we go beyond changes within families and children's educational performance. We would also like to publish papers addressing notions of change in the education environment due to the introduction of inclusive practices. We are well aware that the actions and structural changes towards supporting the multilingual development of educational competences do not only influence the disadvantaged children's performance (or work against deepening the educational gap). These changes also influence the nature of educational curricula, environment, as well as relationships in classrooms. Therefore we welcome contributions critically reflecting these changes.

The aim of the issue is to analytically grasp diverse perspectives, activities, practices, and instruments that can be resources in the process of education of socio-culturally disadvantaged children. In this sense, we are trying to reframe the chronic and problematic question of how to remove the educational barriers faced by socio-culturally disadvantaged families into another one: What are the potential resources that multilingual disadvantaged families can bring into the education process? We further aim on grasping the perspectives of disadvantaged parents and children in particular as these tend to be suppressed in the field of social and educational research. We are much more informed about the views of teachers, social workers, and other professionals working with disadvantaged children and families than about these actors' perspectives as such. In this respect, we want to contribute to a more balanced view of the topic and overcome the dominant/dominating dichotomy in majority-minority relationships which can be sometimes

challenging to strictly avoid.

We welcome contributions from diverse scientific fields: pedagogy, sociology, psychology, social work, anthropology, ethnology, etc. We would like to approach the topic in an interdisciplinary multiparadigmatic, and multi-methodological way. Papers from senior as well as junior researchers are welcomed. The contributions may have the form of theoretical or empirical study, as well as scientifically based applied research. We also accept conference reports and interviews with leading professionals in the field of inclusive education and multilingualism.

Should you consider submitting a paper to the special issue of *Orbis scholae*, please send us the title and the abstract of your contribution by the **end of May 2018** (katerinasj@mail.muni.cz). We will notify you about our interest considering your proposal by June 2018. The papers should be delivered by January 2019 and will be reviewed by two anonymous reviewers until May 2019. Revised papers are to be sent to the guest editors in August 2019. The issue is expected to be printed/published in autumn 2019.

On behalf of the guest editors,
Jana Obrovská and Kateřina Sidiropulu Janků

Pedagogická orientace 4/2018

Téma: Research on school discipline

Editoři: Stanislav Bendl, Hana Voňková

The editors of *Pedagogická orientace* / Journal of the Czech Pedagogical Society would like to invite authors to contribute to the English special issue 4/2018 entitled Research on school discipline.

Safe and disciplined school environment is one of the key issues of contemporary educational system which continuously attracts the attention of both teachers and wider public. The changing social context of schooling and gradual professionalization of educational staff (not only teachers but also teacher assistants etc.) increases the importance of both theoretical and empirical research on school discipline. The aim of this special issue is to introduce a selection of theoretical and empirical studies on school discipline to international educational research community and, by doing so, evidence the participation of educational sciences on resolving one of the major problems of educational praxis.

The special issue dedicated to school discipline aims to address:

- Methodological approaches to the study of school discipline, school discipline measurement
- Prevention and intervention in schools – programs and approaches aiming to improve school discipline and their effectiveness
- Research on school discipline in different countries
- Interdisciplinary perspective on school discipline – philosophical, ethical, religious, biological, psychological, sociological, and other aspects of discipline
- School discipline in the context of contemporary alternative educational approaches

Papers concerning the issue of school discipline from different perspectives (from theoretical to empirical) and based especially upon multidisciplinary approaches are welcome.

The timeframe is as follows:

- Abstracts in English language (1–2 pages long) are to be sent by **15th May 2018** to hana.vonkova@pedf.cuni.cz. Please state the following: author/s and the name of the paper, type of the paper (article – 20–30 pages; discussion paper or essay – 10–15 pages), aim and content of the paper.
- The abstracts will be reviewed by the editors of the issue and the authors will be notified by 30th May 2018.
- The papers are to be submitted by 30th September 2018.
- The papers will then be subject to double-blind peer review. The authors will be notified about the results and asked for changes to their papers by 30th November 2018.
- The issue then will go through editorial and type-setting process.

Pedagogika

Téma monočísla: Odborné školství a odborné vzdělávání: Současné teorie a výzkumy

Garant čísla: Jan Průcha

Role odborného školství a odborného vzdělávání pro rozvoj ekonomiky a celé společnosti se dnes všeobecně uznává jak v České republice, tak v zahraničí. Již po řadu let prochází nějakým typem počátečního odborného vzdělávání více než 70 % české mládeže po dokončení povinné školní docházky. Paradoxem ale je, že česká pedagogická věda a pedagogický výzkum nevěnují odbornému školství a vzdělávání žádoucí pozornost. Záměrem monotematického čísla Pedagogiky je tudíž upozornit na tuto zanedbávanou problematiku a pomoci zvýšit zájem pedagogických teoretiků a výzkumníků o tuto oblast současné edukační reality.

Monotematické číslo nabízí prostor pro texty českých i slovenských autorů, které by se zabývaly nejrůznějšími tématy odborného školství a odborného vzdělávání, a to především v úrovni středního (vyššího sekundárního) vzdělávání. Očekáváme příspěvky výzkumné i teoretické a metodologické, nejen z pohledu pedagogiky, ale i psychologie, sociologie, ekonomie. Uvítáme příspěvky týkající se především české situace, ale i práce zaměřené na zahraniční systémy odborného školství a vzdělávání.

Studie by se měly zabývat populacemi žáků a studentů v odborném vzdělávání, diferencemi v jejich vzdělávacích výsledcích, jejich volbou oborů a druhů studia a profesní přípravy, psychologickými a kognitivními charakteristikami těchto žáků a studentů, sociálními a ekonomickými faktory působícími v odborném vzdělávání, přípravou a dalším vzděláváním učitelů a instruktorů odborných předmětů aj. Také bychom uvítali příspěvky zabývající se výzkumem vzdělávání dosud opomíjené populace učňů.

Termíny:

- abstrakty zamýšlených textů – do 30. června 2018
- rozhodnutí o vyžádání textů na základě posouzených abstraktů – do 15. srpna 2018
- plné texty studií – do 31. října 2018

Abstrakty zasílejte na adresu redakce (pedagogika@pedf.cuni.cz) a současně i na adresu garanta (janprucha@volny.cz).

Redakční poznámka

Informace o konferencích jsou uveřejňovány opakovaně, a to až do doby jejich konání. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby, než je zveřejněno nové číslo. Informace o nových výzkumně nebo metodologicky zaměřených knihách jsou uveřejňovány jednou. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na www stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce.

Bulletin ČAPV je dvouměsíčník, vychází vždy na konci sudého měsíce.

Informace o zajímavých konferencích a nových publikacích zasílejte na bulletin@capv.cz.

Bulletin edituje Kateřina Vlčková (PdF MU). Redakce: Jana Poláchová Vašátková (FF UP), Petr Novotný (FF MU), Martin Chvál (PdF UK), Stanislav Michek (UHK). Na přípravě podkladů pro bulletin se podílí studentka učitelství Viola Krausová, na jazykové korektuře a sazbě studentka učitelství Jana Kovaříková. Stipendijní podporu zajišťuje Katedra pedagogiky a Katedra psychologie Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.